

REFLEXIÓNS SOBRE
O SISTEMA PRODUTIVO
DE GALICIA
Diagnóstico e propostas de futuro

Índice

Obxecto, método e alcance

1

Panorama xeral

Posición xeoestratéxica
Crecemento económico de Galicia
Poboación
Emprego
Sector empresarial
Sector exterior
I+D+i e uso das TIC
Converxencia

2

Factores de competitividade

■ 2.1.- Infraestruturas e stock de capital

Stock de capital
Planificación das infraestruturas de transporte e comunicación
Infraestruturas de transporte e comunicación
Nodos loxísticos
Solo empresarial e industrial

■ 2.2.- Capital humano

Formación non universitaria
Estudios universitarios
Formación de excelencia de directivos e formación empresarial
Os recursos humanos e a innovación

■ 2.3.- I+D+i e transferencia de tecnoloxía

Indicadores da actividade de I+D en Galicia
O proceso de innovación
Normas de calidade
As tecnoloxías de información e comunicacións (TIC) nos fogares e empresas galegos

1

2

3

4

■ **2.4.- Desenvolvemento sostible: sector enerxético e biodiversidade**

Estratexias de desenvolvemento sostible
Perfil ambiental de Galicia
Sector enerxético
Biodiversidade

■ **2.5.- Internacionalización**

Relacións comerciais de Galicia
Investimento galego no exterior e IDE en Galicia

3

Análise DAFO do sistema produtivo de Galicia

Identificación de factores internos / endóxenos
Fortalezas
Debilidades
Identificación de factores externos / esóxenos
Oportunidades
Ameazas

4

Propostas de medidas e políticas a aplicar

Eixe estratéxico 1.- Aspectos de política xeral
Eixe estratéxico 2.- Infraestruturas
Eixe estratéxico 3.- Capital humano
Eixe estratéxico 4.- I+D e transferencia de tecnoloxía
Eixe estratéxico 5.- Sector empresarial
Eixe estratéxico 6.- Internacionalización

Anexos

Cuestionario
Cadros estatísticos

Índice de cadros

- 1.1. Principais indicadores da Eurorexión Galicia-Norte de Portugal
- 1.2. Crecemento acumulado do PIB en Galicia e España entre 2000 e 2005: distribución segundo sector económico
- 1.3. Crecemento interanual do PIB en Galicia e España 2000-05: distribución segundo sector económico
- 1.4. Taxas de crecemento interanual do PIB galego e español 2000-05
- 1.5. Especialización absoluta e relativa da economía galega 2000-04: distribución segundo ramas de actividade
- 1.6. Evolución do PIB nominal per cápita de Galicia respecto á media de España 2000-05
- 1.7. Importancia relativa da poboación galega no total estatal 2000-05
- 1.8. Pirámides de poboación de Galicia a 1 de xaneiro de 2005: distribución segundo Galicia interior e Galicia occidental-costeira
- 1.9. Indicadores demográficos básicos de Galicia 2000-05
- 1.10. Importancia relativa da poboación estranxeira en Galicia e España 2000-05: distribución segundo sexos
- 1.11. Taxas de actividade, emprego e paro en Galicia e España 2000-2004: distribución segundo sexos
- 1.12. Poboación maior de 16 anos en Galicia e España 2000-2004: distribución segundo sexo e a súa relación coa actividade
- 1.13. Produtividade aparente do factor traballo en Galicia e España 2001-2004: distribución segundo sectores
- 1.14. Índices de frecuencia e incidencia da sinistralidade laboral en Galicia e España 2000-05
- 1.15. Evolución do número de empresas en Galicia 2000-05: distribución segundo número de asalariados
- 1.16. Empresas españolas e galegas 2000-05: distribución media anual segundo sectores
- 1.17. Importancia relativa da empresa galega no total estatal 2000-05: distribución segundo sectores
- 1.18. Actividade empresarial 2002-04: evolución do investimento e do financiamento
- 1.19. Fontes de financiamento empregadas polos emprendedores para a posta en marcha da súa empresa: distribución segundo emprendedores nacementos e emprendedores novos
- 1.20. Principais indicadores do comercio exterior galego 2000-05
- 1.21. Importancia relativa dos cinco primeiros capítulos exportadores e importadores de Galicia no conxunto do período 2000-05
- 1.22. Fluxos de investimento directos en Galicia 2000-2005: distribución segundo investimento estranxeiro en Galicia e galego no exterior
- 1.23. Esfuerzo investidor de Galicia e España en I+D 2000-05
- 1.24. Gasto interno e persoal empregado nas actividades de I+D en Galicia e España 2000-05: distribución segundo sector
- 1.25. Convergencia real das CC.AA. fronte a España e a Unión Europea (UE-25) 2000-05
- 1.26. Indicador de competitividade rexional nas CC.AA. 2003-2005
- 1.27. Indicador de competitividade rexional nas CC.AA. 2003-2005 : distribución segundo categoría
- 1.28. Indicador de competitividade rexional en Galicia 2000-2005 : distribución segundo tipo de indicador

- 2.1.1. *Estrutura e evolución do stock de capital neto nas CC.AA. 1970-2000: distribución segundo dotacións de capital público e privado*
- 2.1.2. *Crecemento promedio anual acumulativo do stock de capital en Galicia e España 1970-2000: distribución segundo dotacións de capital público e privado*
- 2.1.3. *Estrutura do investimento bruto total territorializado en Galicia e España 1970-2000: distribución segundo investimento público e privado*
- 2.1.4. *Importancia relativa do stock de capital galego no total estatal 1970-2000: distribución segundo dotacións de capital público e privado*
- 2.1.5. *Estimación económica das actuacións do PEIT 2005-2020*
- 2.1.6. *Estado da planificación das Autoridades Portuarias nos Portos de Interese Xeral*
- 2.1.7. *Investimentos do Plan Director de Infraestruturas de Galicia 2001-2010*
- 2.1.8. *Principais actuacións do programa Galiza suma de promoción e creación do solo empresarial: distribución segundo categoría de solo*
- 2.1.9. *Lonxitude da rede de estradas en Galicia e España 2000-05*
- 2.1.10. *Índices da rede de estradas do Estado, CC.AA. , Deputacións e Cabildos 2000-05*
- 2.1.11. *Principais fluxos de transporte de mercadorías en Galicia*
- 2.1.12. *Investimentos medios na rede de estradas do Estado, CC.AA. , Deputacións e Cabildos 2001-05*
- 2.1.13. *Rede ferroviaria Galicia-España*
- 2.1.14. *Velocidades comerciais medias dos trens de longa distancia e de servizos rexionais*
- 2.1.15. *Características da rede de ferrocarril de Galicia*
- 2.1.16. *Características técnicas dos Portos de Interese Xeral do Estado 2005*
- 2.1.17. *Investimentos realizados nos Portos de Interese Xeral do Estado en Galicia 2000-05: distribución segundo obxectivos*
- 2.1.18. *Investimentos máis importantes nos Portos de Interese Xeral do Estado en Galicia 2000-05: Obra certificada en cada ano*
- 2.1.19. *Investimentos de Portos de Galicia 2000-05*
- 2.1.20. *Investimentos de Portos de Galicia 2000-05. Distribución segundo obxectivos*
- 2.1.21. *Características técnicas e capacidade do sistema aeroportuario galego*
- 2.1.22. *Tráfico de mercadorías e pasaxeiros no sistema aeroportuario galego e español 2002-05*
- 2.1.23. *Investimentos executados e Investimentos presupostados de AENA nos tres aeroportos galegos 2005-06: distribución por proxecto*
- 2.1.24. *Parques empresariais operativos en Galicia*
- 2.1.25. *Parques empresariais en execución en Galicia*
- 2.1.26. *Parques empresariais en fase de estudo e de tramitación en Galicia*
- 2.1.27. *Parques empresariais esgotados en Galicia*
- 2.1.28. *Outros parques empresariais en Galicia*

- 2.2.1. *Evolución do gasto público en educación nas CC.AA. 2000-2004: desagregación segundo gasto universitario e non universitario*
- 2.2.2. *Poboación ocupada en Galicia e España 2000-04: distribución segundo nivel de formación.*
- 2.2.3. *Alumnado do ensino non universitario matriculado en Galicia e España nos centros de ensino de réxime xeral non universitarios 2000-05: distribución segundo nivel de estudio*
- 2.2.4. *Importancia relativa do alumnado e profesorado galego no total estatal e número medio de alumnos por profesor en Galicia e España 2000-2005*
- 2.2.5. *Peso relativo do número de alumnos de FP no total de alumnos nas CC.AA 2000-05*
- 2.2.6. *Formación profesional en Galicia e España 2002-05*
- 2.2.7. *Alumnado matriculado en ciclos de formación profesional en Galicia 2002-05: distribución segundo familia profesional e grao*
- 2.2.8. *Alumnos graduados en FP por cada 10.000 habitantes na idade teórica de graduación 2001-05: distribución segundo familia profesional*
- 2.2.9. *Inserción laboral dos titulados de formación profesional específica en Galicia no curso 2002-2003: distribución segundo familia profesional*
- 2.2.10. *Formación permanente nas CC.AA. 2000-05*

- 2.2.11. *Principais indicadores da formación continua nas empresas de Galicia, España e a Unión Europea*
- 2.2.12. *Alumnado formado en cursos de formación ocupacional (plan FIP) nas CC.AA. 2002-05*
- 2.2.13. *A formación ocupacional en Galicia e España 2002-05*
- 2.2.14. *Inserción laboral por familias profesionais 2000-2005*
- 2.2.15. *Alumnado no ensino de Réxime Especial en Galicia e España 2001-05*
- 2.2.16. *Alumnado por cada 10.000 habitantes de 14 a 21 anos nos ensinos de Réxime Especial en Galicia e España 2001-05*
- 2.2.17. *Alumnos matriculados nas Universidades españolas en 1º e 2º ciclo de 2000-01 a 2004-05: distribución segundo Comunidade Autónoma*
- 2.2.18. *Alumnos matriculados en primeiro e segundo ciclo nas CC.AA. nos anos académicos 03/04 e 04/05: distribución segundo rama de ensino*
- 2.2.19. *Alumnos matriculados de terceiro ciclo nas Universidades españolas de 2000-01 a 2004-05: distribución segundo CC. AA.*
- 2.2.20. *Vantaxes e obstáculos da transferencia de tecnoloxía para as empresas e as universidades*
- 2.2.21. *Valoración das competencias, coñecementos e actitudes dos titulados universitarios segundo a opinión das empresas*
- 2.2.22. *Distribución porcentual do persoal de cada categoría profesional na empresa galega segundo o seu nivel educativo*
- 2.2.23. *Distribución do persoal segundo o seu nivel educativo dentro dos departamentos orientados especificamente á innovación*
- 2.2.24. *Distribución porcentual do persoal de cada categoría profesional nas entidades de I+D segundo o seu nivel educativo*

- 2.3.1. *Programas de fomento da investigación e o desenvolvemento tecnolóxico de Galicia*
- 2.3.2. *Axentes do sistema galego de innovación*
- 2.3.3. *Gastos internos totais e persoal en I+D nas CC.AA. 2000-05*
- 2.3.4. *Importancia relativa dos gastos internos totais e persoal en I+D nas CC.AA. 2000-05*
- 2.3.5. *Gasto interno en I+D en Galicia e España 2000-05: distribución segundo sector público e privado*
- 2.3.6. *Persoal empregado nas actividades de I+D en Galicia e España 2000-05: distribución segundo sector público e privado*
- 2.3.7. *Producción científica en Galicia, España e no mundo 2000-03*
- 2.3.8. *Estatísticas da propiedade industrial nas CC.AA. 2000-05*
- 2.3.9. *Principais efectos impulsores e retardadores da innovación en Galicia: distribución segundo sector empresarial e entidades de I+D*
- 2.3.10. *Intercambios de coñecementos entre as empresas en Galicia, España e a UE*
- 2.3.11. *Gasto empresarial en innovación tecnolóxica nas CC.AA. 2000-05*
- 2.3.12. *Necesidades de innovación no conxunto de empresas galegas e nas entidades de I+D*
- 2.3.13. *Aspectos de mellora/innovación por cadeas de actividades empresariais*
- 2.3.14. *Aspectos de mellora/innovación e medios necesarios para realizalas*
- 2.3.15. *Entidades de I+D de Galicia que necesitan algún dos seguintes medios para realizar innovacións*
- 2.3.16. *Impacto empresarial e socioeconómico da innovación en Galicia: distribución segundo a visión empresarial e das entidades de I+D*
- 2.3.17. *Certificacións de calidade e xestión medioambiental en Galicia 2000-2005*
- 2.3.18. *Equipamento e usos das principais TIC nos fogares de Galicia e España 2002-05*
- 2.3.19. *Uso das TIC e comercio electrónico nas empresas galegas e españolas 2003-05: principais variables*

- 2.4.1. *Campos prioritarios de actuación e obxectivos xerais da Estratexia Europea de Desenvolvemento Sostible*
- 2.4.2. *Principais indicadores e obxectivos recollidos na Estratexia Galega de Desenvolvemento Sostible*

- 2.4.3. *Matriz DAFO do perfil ambiental de Galicia*
- 2.4.4. *Redes de enerxía transeuropeas: Proxectos de interese común con incidencia en Galicia*
- 2.4.5. *Escenarios enerxéticos e escenarios de enerxías renovables definidos no Plan de Enerxías Renovables en España 2005-2010. Produción en termos de enerxía primaria*
- 2.4.6. *Obxectivos do PER 2005-2010 nas CC.AA.: distribución segundo áreas técnicas*
- 2.4.7. *Medidas prioritarias recollidas no Plan de Enerxías Renovables en España 2005-2010: distribución segundo áreas de tecnoloxías*
- 2.4.8. *Impacto enerxético global e análise económico das medidas incluídas no Plan de Acción 2005-07: distribución segundo sectores*
- 2.4.9. *Medidas propostas no Plan de Acción 2005-07: distribución segundo sectores*
- 2.4.10. *Estratexia Energos 2006-2009. Investimento global apoiado con fondos públicos*
- 2.4.11. *Infraestruturas que se considera necesario executar na Rede de Transporte Eléctrico no período 2007-2012*
- 2.4.12. *Actuacións das empresas distribuidoras para atender o incremento da demanda*
- 2.4.13. *Investimentos en infraestrutura eléctrica de distribución 2007-2012*
- 2.4.14. *Investimentos asociados ao desenvolvemento de infraestruturas de distribución de gas natural en Galicia 2007-2012*
- 2.4.15. *Transformacións enerxéticas en Galicia 2004*
- 2.4.16. *Evolución dos fluxos enerxéticos de Galicia 2000-04*
- 2.4.17. *Enerxía dispoñible para consumo en Galicia 2000-2004: distribución segundo o seu destino*
- 2.4.18. *Consumo enerxético en Galicia 2000-04: distribución segundo sectores*
- 2.4.19. *Potencia, xeración e consumo de electricidade en Galicia 2001-04*
- 2.4.20. *Parque de xeración eléctrica prevista ao longo do período 2007-2012*
- 2.4.21. *Continuidade do subministro eléctrico nas CC.AA 2003-05: (Tempo de interrupción equivalente á produción instalada)*
- 2.4.22. *Humidiais españois incluídos na Lista de sitios Ramsar*
- 2.4.23. *Rede Natura 2000 nas CC.AA: Lugares de Importancia Comunitaria (LICs) e Zonas de Especial Protección para as Aves (ZEPA)*
- 2.4.24. *Superficie terrestre e espazos naturais protexidos en Galicia e España 2005: distribución segundo figura de protección*
- 2.4.25. *Superficie protexida nas CC.AA. 2005*

- 2.5.1. *Exportacións galegas 2000-05. Índices de especialización sectorial*
- 2.5.2. *Orientación exportadora e importadora do sector primario e da industria galega 2000-2004. Distribución segundo ramas de actividade*
- 2.5.3. *Empresas importadoras e exportadoras que comercian co exterior en Galicia e España 1998-2003*
- 2.5.4. *Características das empresas PIPE en Galicia e España 1996-2003*
- 2.5.5. *Exportacións anuais das empresas galegas dos programas PIPE 1996-2003*
- 2.5.6. *Resumo das actuacións do Plan FOEXGA 2000-2005*
- 2.5.7. *Investimento estranxeiro en Galicia e España 2000-05: distribución segundo sector e país*
- 2.5.8. *Investimento galego e español no estranxeiro 2000-05: distribución segundo sector e país*

- 3.1.1. *Valoración actual do contexto sociocultural*
- 3.1.2. *Influencia ou importancia concedida no momento actual a distintos aspectos relacionados co sector produtivo en Galicia.*
- 3.1.3. *Valoración actual das infraestruturas galegas*
- 3.1.4. *Obxectivos estratéxicos do Programa Operativo FEDER Galicia 2007-2013*

- 4.1. *Eixe 1. Aspectos de política xeral: obxectivos estratéxicos, propostas e medidas de actuación*
- 4.2. *Eixe 2. Infraestruturas: obxectivos estratéxicos, propostas e medidas de actuación*
- 4.3. *Eixe 3. Capital humano: obxectivos estratéxicos, propostas e medidas de actuación*

- 4.4. Eixe 4. I+D+i e transferencia de tecnoloxía: obxectivos estratéxicos, propostas e medidas de actuación
- 4.5. Eixe 5. Sector empresarial: obxectivos estratéxicos, propostas e medidas de actuación
- 4.6. Eixe 6. Proceso de internacionalización: obxectivos estratéxicos, propostas e medidas de actuación

- A.1. Crecemento acumulado do PIB real nas CC.AA. 2000-05: distribución sectorial
- A.2. Crecemento porcentual do PIB real e monetario nas CC.AA. 2000-05.
- A.3. Especialización industrial absoluta e relativa en Galicia e España 2002-05
- A.4. Evolución da poboación en Galicia e España 2000-2005: distribución segundo sexos
- A.5. Evolución da poboación galega 2000-2005: distribución segundo sexo
- A.6. Pirámide de poboación de España a 1 de xaneiro 2005
- A.7. Taxas de actividade e ocupación en Galicia e España 2000-2004
- A.8. Poboación ocupada en Galicia e España 2001-04: distribución segundo sexo e sector de actividade
- A.9. Grado de asalarización en Galicia e España 2001-04: distribución segundo sector de actividade
- A.10. Asalariados e taxa de temporalidade en Galicia e España 2001-04: distribución segundo sexo
- A.11. Accidentes de traballo e enfermidades profesionais 2000-05
- A.12. Accidentes con baixa en xornada de traballo en Galicia e España 2000-05. Índice de volume encadeados, referencia 2000 = 100
- A.13. Empresas galegas e españolas segundo a súa condición xurídica 2005 (1). Taxa media anual acumulativa e taxa acumulada de crecemento 2000-05
- A.14. Renda familiar bruta en poder de compra nas CC.AA. 2000-05
- A.15. Número de empresas PIPE de Galicia 2000-04
- A.16. Exportacións das empresas PIPE segundo o ano que levan no programa
- A.17. Estudos de mercado elaborados polo IGAPE 2000-06: distribución segundo rama de actividade económica
- A.18. Proxectos captados de capital 2000-06: distribución segundo procedencia do capital
- A.19. Consultas de internacionalización realizadas oa IGAPE 2005-06: distribución segundo país e sector

Obxecto, método e alcance

De conformidade coas competencias atribuídas ao Consello Económico e Social de Galicia pola Lei 6/1995, de 28 de xuño, previa análise pola Comisión Sectorial nº 1: *Economía, emprego e sectores produtivos*, e de acordo co procedemento previsto no regulamento de réxime interior do CES-Galicia, o Pleno do Consello Económico e Social de Galicia, na súa sesión 3/07, do 7 de xuño, acorda aprobar por unanimidade o presente informe ***Reflexións sobre o sistema produtivo de Galicia. Diagnóstico e propostas de futuro.***

Xénese

A Lei 6/1995, de 28 de xuño, atribúe ao Consello Económico e Social de Galicia, entre outras, a función de elaborar, a iniciativa propia ou a solicitude da Xunta de Galicia, informes ou estudos sobre as reformas que se estimen necesarias para favorecer o desenvolvemento económico e social de Galicia ou sobre a elaboración de planos ou programas dirixidos á mesma finalidade.

No ámbito destas funcións, a Comisión Permanente do CES-Galicia, na súa sesión 08/05, de 22 de setembro, acordou por unanimidade proceder á elaboración do informe, a iniciativa propia, *Reflexións sobre o sistema produtivo de Galicia. Diagnóstico e propostas de futuro*. Na mesma sesión aprobouse que a realización dese informe se levara a cabo pola Comisión Sectorial nº 1: *Economía, emprego e sectores produtivos*.

Obxecto

O presente informe presenta un tripló obxectivo. En primeiro lugar, realizar unha aproximación á realidade dos factores críticos necesarios para a mellora da estrutura produtiva galega, e que determinarían o seu crecemento económico e a súa competitividade.

En segundo lugar, presentar un diagnóstico sobre a situación actual do sistema produtivo galego, indicando as súas debilidades, ameazas, fortalezas e oportunidades (análise DAFO).

Finalmente, as entidades, organizacións e asociacións representadas no Consello Económico e Social de Galicia dan a coñecer ao goberno galego as súas recomendacións ou propostas de actuación orientadas á mellora do tecido produtivo de Galicia e, por tanto, da economía galega.

Metodoloxía e alcance

A metodoloxía deste informe susténtase sobre a base de catro aspectos clave:

- A análise do contexto socioeconómico de Galicia a partir das distintas estatísticas oficiais.
- A selección de cinco elementos determinantes ou condicionantes da competitividade dun territorio.
 - A participación, coma “expertos” dunha serie de organizacións, institucións e persoas directa ou indirectamente implicados no funcionamento do sistema produtivo. Esta participación materializouse ben a través do cumprimento dun cuestionario, ben a través de entrevistas persoais.
 - As opinións, en forma de políticas ou medidas a aplicar, dos axentes económicos e sociais representados no CES sobre o diagnóstico e as perspectivas de futuro do sistema produtivo galego.

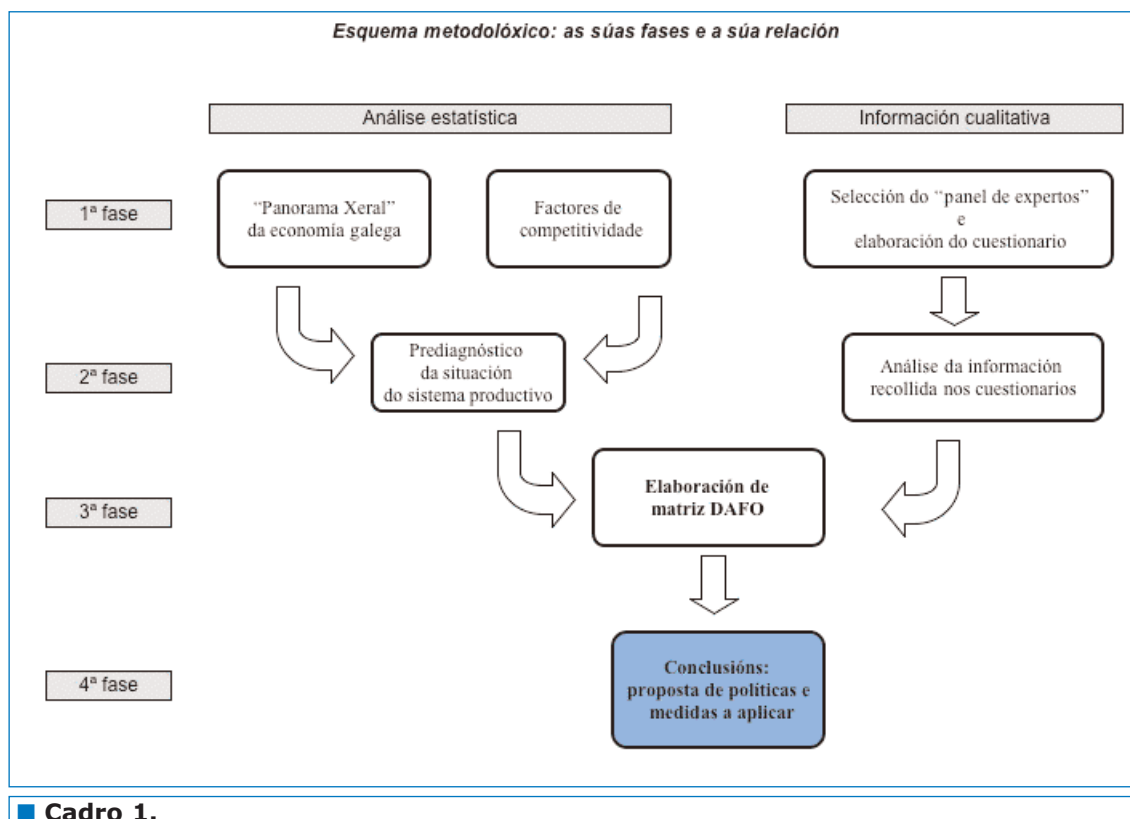
De cara á análise do sistema produtivo de Galicia, o punto de partida é a presentación dunha “fotografía” da **situación socioeconómica de Galicia**, así coma a súa evolución ao longo dos últimos anos. Este panorama xeral realízase a partir da consideración de oito grandes subapartados coma son os da posición xeoestratéxica, crecemento económico de Galicia, poboación, emprego, sector empresarial, sector exterior, I+D+i e uso das tecnoloxías e a converxencia.

No segundo capítulo preséntase o estado de cinco aspectos clave ou “**eixes fundamentais**” que se deben tratar á hora de analizar a situación actual e as perspectivas futuras da estrutura produtiva. Tal coma sinala o Comité Económico e Social Europeo, no contexto actual, os gobernos autonómicos ou locais teñen cada vez máis responsabilidades á hora de realizar maiores esforzos para crear o marco propicio que axude á mellora ou incremento da competitividade do tecido produtivo.

Para a realización dun novo modelo produtivo e competitivo, fundamentalmente en calidade e en maiores niveis de produtividade, o stock de capital e as infraestruturas (“capital físico”) se comportan coma elementos decisivos para o desenvolvemento económico ao permitir dar servizos esenciais á poboación e ao tecido empresarial e contribuír ao incremento do capital privado empresarial e polo tanto, do crecemento económico. Asemade, xogan un papel moi importante tanto a formación das persoas (“capital humano”) coma o esforzo investidor en I+D e o coñecemento das TIC (“capital tecnolóxico”). Xunto a estes tres elementos, este capítulo analiza o papel do sector empresarial coma factor de competitividade (“capital organizador”) así coma o desenvolvemento sostible.

A partir da información estatística reflectida nos capítulos anteriores, e tendo en conta tanto as opinións recollidas nos cuestionarios recibidos coma nas entrevistas realizadas, no capítulo terceiro elabórase unha **matriz DAFO** (Debilidades, Ameazas, Fortalezas e Oportunidades) para o conxunto do tecido produtivo galego.

Aínda que a diferenciación entre factores internos e externos non sempre está claramente definida, na primeira parte do capítulo preséntanse os factores internos, fortalezas e debilidades, e na segunda parte do mesmo, os factores externos, que poden ter un impacto tanto positivo como negativo: oportunidades e ameazas. Co obxecto dunha posterior definición de políticas e actuacións, e na liña da estrutura do informe, os distintos aspectos sinalados agrúpanse en sete grandes apartados: posición xeoestratéxica; crecemento económico

e sistema productivo; estrutura e desenvolvemento empresarial; infraestruturas; capital humano; investigación e desenvolvemento (I+D) e internacionalización.

No cuarto capítulo sistematízanse, a modo de **consideracións**, as orientacións ou recomendacións que, dun xeito consensuado, as organizacións e institucións representadas no Consello Económico e Social de Galicia propón para acadar unha maior competitividade do noso tecido productivo e acelerar o proceso de converxencia económica e social coa media española e europea.

Na liña seguida para a realización da análise DAFO, as distintas propostas de actuación articúlanse, para unha maior comprensión, en seis grandes eixes de actuación: (a) Aspectos de política xeral, (b) Infraestruturas, (c) Capital humano, (d) I+D e transferencia de tecnoloxía, (e) Sector empresarial e (f) Internacionalización.

Na elaboración deste informe pódense distinguir as catro grandes fases reflectidas no **cadro 1**. Na primeira etapa realizouse unha análise cuantitativa dos principais datos económicos da economía galega e dos devanditos cinco factores de competitividade dun territorio. Ao mesmo tempo, e dende un punto de vista cualitativo, elaborouse un cuestionario (**anexo 1**) para coñecer a opinión de distintas persoas e institucións directa ou indirectamente relacionadas co desenvolvemento do tecido productivo galego.

A Comisión Sectorial nº 1, *Economía, emprego e sectores produtivos*, encargada da organización e coordinación do Informe, determinou as institucións, organismos públicos, centros tecnolóxicos, clusters, axentes sociais, profesores universitarios, etc. a quen se lle enviaría este cuestionario. Os dous criterios de selección deste "panel de expertos" foron tanto que estiveran representadas as distintas institucións e axentes económicos e sociais relacionados co tecido productivo como os once sectores produtivos máis importantes para a

economía galega –complexo agrogandeiro, complexo mar-industria, complexo forestal-madeira, automoción, naval, téxtil, rochas ornamentais, enerxía, turismo e TIC.

A segunda fase do estudo consistiu na análise da información recollida nos cuestionarios e na realización dun prediagnóstico da situación do sistema produtivo de Galicia.

As dúas últimas fases, que se corresponden coa información recollida nos capítulos tres e cuarto, consistiron na elaboración da matriz DAFO e na redacción das propostas de políticas e medidas a aplicar.

Finalmente, ademais da colaboración dos distintos axentes económicos e sociais representados no Consello Económico e Social de Galicia, o CES quere agradecer a participación e os comentarios realizados polos seguintes organismos e institucións, empresas e profesores universitarios:

Organismos e institucións

Asociación de Balnearios de Galicia
Asociación galega de cooperativas agrarias (AGACA)
Autoridade Portuaria de Vigo
Centro de Innovación e Servizos Tecnolóxicos da Madeira de Galicia (CIS-Madera)
Centro Tecnolóxico Nacional de Conservación de Productos de Pesca (ANFACO-CECOPESCA)
Clúster de la acuicultura de Galicia (CETGA)
Clúster da Madeira (CMA)
Corporación Caixagalicia
Escola de Negocios Caixanova
Fundación para o fomento da calidade industrial e desenvolvemento tecnolóxico de Galicia
Instituto de Desarrollo Caixanova
Dirección Territorial de Comercio Exterior (ICEX)
Instituto Galego de Promoción Económica (IGAPE)
Portos de Galicia
Servicio de Información Ardán do Consorcio Zona Franca de Vigo.

Do **mundo empresarial** colaboraron na elaboración deste informe:

Banco Santander Central Hispano
Begano
Ence
Feiraco
Grupo Copo
Industrias Losán
R
Talleres Caeiro
Transportes Visantofia
Unión Fenosa
Povisa
Vegalsa

Asemade, tamén quere agradecer os comentarios dos seguintes **profesores universitarios**:

Juan Ares Fernández (USC)
Anxo Calvo Silvosa (UDC)
Jorge González Gurriarán (UVIGO)
Francisco Xavier Labandeira Villot (UVIGO)

Santiago Lago Peñas (UVIGO)
Xosé Lois Martínez (UDC)
María José Moral (UNED)
Román Rodríguez (USC)
Xosé Antón Rodríguez González (USC).

O Consello Económico e Social quere deixar constancia do seu agradecemento tamén a José Francisco Armesto Pina, membro do Gabinete Técnico e principal responsable da coordinación deste informe, pola súa laboura.